

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ما چگونه عمل می‌کنیم؟

آن روزها، نهضت نرم‌افزاری و پرچم علم و دانش برپا و برافراشته نشده بودند.

آن روزها، هنگامه‌ی سخت نبرد با دشمن متجاوز و زندگی در کوهها و دشتها، سنگرها و چادرها بود.

اما رزمندگان، باور داشتند آموزه‌ی اسلام را که در هر حال و هر جا، یاد گرفتن و یاد دادن را خداوند دوست دارد. شنیده بودند آن حدیث گهربار را که خداوند دوست ندارد جوانی را جز در دو حال، یا در حال آموختن، یا در حال آموزش دادن.

اگر درس و دانشگاه را رها کردند تا تکلیف خود را نسبت به انقلاب و ملت ادا کنند، اما هرگز از علم و آگاهی و فهمیدن و مطالعه و آموختن و آموزش دست نکشیدند.

از هر فرصتی برای انجام این واجب الهی و توصیه‌ی نبی مکرم اسلام استفاده کردند.

به خانواده‌ی خود، همسرشان، فرزندشان، دوستانشان، هم توصیه می‌کردند و هم کمک، تا درس بخوانند و در آینده برای این ملت و برای انقلاب، مفیدتر باشند. البته درس و علم و دانشی که با تهذیب نفس و ایمان و اخلاق و معنویت همراه بود که خود الگوی آن بودند.

امروز که رهبری انقلاب، برترین اقدام عملی جوانان و یکی از شاخصهای مهم مبارزه با استکبار را فراگیری علم و دانش دانسته و نهضت نرم‌افزاری را پرچم‌داری می‌کنند، جوانان و بزرگترها، چقدر در این میدان جدیت می‌کنند؟ برای اجابت دعوت رهبری در مدارس و دانشگاهها و حوزه‌ها و پیروی از سیره‌ی شهدا و زنده نگه‌داشتن یاد آنان، چه کرده‌ایم و چه می‌کنیم؟ یک لحظه غفلت از پیشرفت در علم و دانش و پُر کردن فاصله‌ی نظام با کشورهای غربی، را چگونه پاسخ خواهیم داد؟ مگر اقتدار نظام با اقتدار علمی گره نخورده است؟

راستی اگر شهدای دفاع مقدس، امروز بودند، در میدان جهاد علمی و همراه آن جهاد معنوی و اخلاقی با چه توان و انگیزه و جدیتی عمل می‌کردند؟ آیا ما با همین توان و جدیت و تلاش و با همان جهتگیری ارزشی عمل می‌کنیم؟

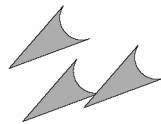
سیره‌ی شهدای دفاع مقدس

(۱۶)

علم و دانش

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	پیش‌گفتار.....
۲۱	مقدمه.....
۲۵	کتاب به جای کفش و لباس!.....
۲۸	برای عشایر.....
۲۹	بیش تر از همه.....
۳۰	خواستن، توانستن است.....
۳۳	من اینجا درس می‌خواندم.....
۳۵	در حد دکترا.....
۳۶	دوره‌ی کتاب خوانی.....
۳۷	تو باید به فکر درس و امتحانت باشی.....
۴۰	ضرورت یادگیری زبان خارجی.....

۴۱	..... ساک پر از کتاب.....
۴۲	..... نمره‌ی خوب .....
۴۳	..... عضو ویژه‌ی کتابخانه.....
۴۴	..... حد اکثر استفاده از فرصت .....
۴۵	..... دفتر یادداشت.....
۴۶	..... این پسر کوچک.....
۴۷	..... کتابخانه‌ی منزل.....
۴۸	..... کتاب تازه.....
۴۹	..... باید درس خواند.....
۵۰	..... با سواد.....
۵۲	..... کتاب نهضت سوادآموزی .....
۵۳	..... فکر درس .....
۵۴	..... معلم مهربان.....
۵۵	..... معدل بالا.....
۵۶	..... سفارش.....
۵۸	..... زیر نور فانوس .....
۶۰	..... بهترین نمره‌ها.....
۶۱	..... برو مطالعه کن.....
۶۳	..... یک فولکس کتاب!.....
۶۵	..... بهترین دوست.....
۶۶	..... کتابخانه‌ی بلال.....
۶۸	..... نمایشگاه.....

۶۹	مبتکر روش یادگیری
۷۰	نمره‌ی عالی
۷۱	توانا بود هرکه دانا بود
۷۳	شیری یا شمشیر
۷۵	همت درس خواندن
۷۶	سنگر مدرسه
۷۷	طرح‌های فرهنگی
۷۸	خواب روی کتاب‌ها
۷۹	پایگاه فکر و اندیشه
۸۱	کتابخانه روی نخ
۸۲	تأثیر مطالعه‌ی کتابهای مفید
۸۳	کتاب خواندن
۸۴	مطالعه و ورزش
۸۵	رفیق کتاب
۸۶	اهل مطالعه
۸۷	مطالعه در صف نانوایی و اتوبوس
۸۸	مردم به کتاب اهمیت نمی‌دهند!
۹۱	ترک دانشگاه برای انقلاب
۹۴	شوق تحصیل
۹۵	روزها کارگری؛ شبها درس
۹۶	کلاس خدانشناسی
۹۷	زکات علم

۹۸	.....	دانشگاه تمام عیار
۹۹	.....	هنوز به تربیت نرسیده‌ایم!
۱۰۰	.....	کتاب شهید دستغیب
۱۰۱	.....	از پشت پنجره‌ی مدرسه
۱۰۲	.....	نوشتن و تحقیق
۱۰۳	.....	نمایشگاه کتاب
۱۰۵	.....	کتابخانه شخصی عمومی!
۱۰۷	.....	با سوادتر، خدمت بیشتر
۱۰۹	.....	حفظ ۵۰۰۰ حدیث!
۱۱۰	.....	آگاهی و رشد نیروها
۱۱۳	.....	اهدای کتاب
۱۱۴	.....	مصرف پول توجیبی
۱۱۵	.....	غرق در مطالعه و درس
۱۱۸	.....	در جبهه، درس می‌داد
۱۲۰	.....	درس بچه های مسجد
۱۲۲	.....	فرصت خوب
۱۲۳	.....	شیوه‌ی حوزوی
۱۲۴	.....	کلاس نهضت
۱۲۵	.....	دستانی پر از مداد و دفتر و کتاب
۱۲۶	.....	علوم جدید در کنار علوم حوزوی
۱۲۷	.....	کار و درس
۱۲۸	.....	مهم یاد گرفتن است نه مدرک

عشق به تحصیل.....	۱۲۹
معلم اسرا.....	۱۳۱
شور و شوقِ درس خواندن.....	۱۳۲
قولِ ادامه‌ی درس خواندن.....	۱۳۳
اول درس بعد ورزش.....	۱۳۵
یخ در یقه‌ی پیراهن!.....	۱۳۸
شبها، درس و مدرسه.....	۱۳۹
اشک های شادی.....	۱۴۰
پیشنهاد جالب.....	۱۴۱
برنامه‌ی جامع آموزشی.....	۱۴۲
هرچه با سواد تر.....	۱۴۴
هدیه‌ی پدر برای درس خواندن.....	۱۴۵
چهره‌ی شاخص.....	۱۴۶
استعداد بالا.....	۱۴۷
کتابخانه‌ی هدف.....	۱۴۸
شخصیت اصلی داستان.....	۱۴۹
پای برهنه.....	۱۵۰
پشتکار.....	۱۵۱
انرژی نا تمام.....	۱۵۲
کنجکاوی درست.....	۱۵۳
همگام با علم روز.....	۱۵۴
همه باسواد.....	۱۵۵

- ۱۵۶..... زبان عربی
- ۱۵۷..... دعوت‌نامه‌ی تحصیلی آلمان را رد کرد!
- ۱۵۸..... می‌توانی معلّم شوی.....
- ۱۶۰..... هنوز کتاب در دستش بود!
- ۱۶۱..... بالا بودن اطلاعات.....
- ۱۶۲..... آثار و برکات نماز شب.....
- ۱۶۳..... کتابخانه.....
- ۱۶۴..... بهترین نمره.....
- ۱۶۵..... تحمل سختی و نمرات خوب.....
- ۱۶۶..... استفاده از وقت.....
- ۱۶۷..... پیشتاز در علم.....
- ۱۶۸..... فرمان، فرمان امام است.....
- ۱۷۰..... همه از او راضی بودند.....
- ۱۷۱..... پای درس.....
- ۱۷۲..... تحصیل مانع او نبود.....
- ۱۷۳..... دستمزد مبارزه با نفس.....
- ۱۷۴..... آمادگی علمی و عملی.....
- ۱۷۵..... اسم مدرسه عوض شده!
- ۱۷۶..... بچه با من.....
- ۱۷۷..... شاگرد اول.....
- ۱۷۸..... پول تو جیبی.....
- ۱۷۹..... قرآن با معنی.....

۱۸۰	حضور فعال در تحصیل و کار
۱۸۱	حیات دوباره
۱۸۲	مناظره‌ی علمی
۱۸۳	لباس خاکی به جای روپوش سفید
۱۸۴	کتاب‌خوان
۱۸۶	هوش سرشار
۱۸۸	تشنه‌ی آموختن
۱۸۹	حافظه‌ی عجیب
۱۹۰	نشانه‌ی علاقه
۱۹۱	کامپیوترِ خانه
۱۹۲	اهل مطالعه بود
۱۹۳	معلم خوبی برای من بود
۱۹۶	تجربه
۱۹۸	برای آینده‌اش خوب است
۱۹۹	کتاب می‌خواند و حاشیه می‌نوشت
۲۰۰	خجالت می‌کشم
۲۰۱	تشویق به خواندن درسهایم می‌کرد
۲۰۲	غرق در مطالعه
۲۰۳	تو باید درس بخوانی
۲۰۴	آن قدر می‌خوانم تا قبول شوم
۲۰۶	جعبه‌ی مهمات بجای کتابخانه
۲۰۷	به ضعیف‌ترها در درس کمک می‌کرد

- ۲۰۸.....جوابگو
- ۲۰۹.....سنگر علم
- ۲۱۱.....یادداشت برداری
- ۲۱۲.....تفسیر نهج البلاغه
- ۲۱۳.....شیرینی و کتاب
- ۲۱۴.....دیگر به آن کلاس نرفت
- ۲۱۵.....دیپلم را برای شما گرفتم
- ۲۱۶.....تمرین نمره‌ها
- ۲۱۷.....از درس غافل نمی‌شد
- ۲۱۹.....شاگرد نورانی
- ۲۲۲.....آفتاب مجنون
- ۲۲۶.....دوست دارم بدانم چطوری درس می‌خوانی
- ۲۲۷.....برنامه‌ی مطالعاتی
- ۲۲۸.....انتقال اندوخته‌ها و تجربیات
- ۲۳۰.....مطالعه و نقد
- ۲۳۱.....تهیه‌ی کتابخانه و کلاس تفسیر
- ۲۳۲.....کسب علوم و معارف
- ۲۳۳.....ابراز تأسف از وضع کتابخوانی
- ۲۳۴.....برای من کتاب خواند
- ۲۳۵.....آموزش مکالمه‌ی انگلیسی
- ۲۳۶.....کمد هدیه‌ی کتاب
- ۲۳۷.....تحصیل علم در کنار جنگ

- ۲۳۸..... چرا درس را رها کردی؟
- ۲۳۹..... آموزش ۶ هزار نفر
- ۲۴۰..... ترجیح تحصیل در داخل کشور
- ۲۴۱..... با شروع جنگ، از رفتن به خارج منصرف شد
- ۲۴۲..... مطالعه کنید یا آموزش ببینید
- ۲۴۳..... با استعداد و کوشا
- ۲۴۴..... نحوه‌ی درس خواندن در جبهه
- ۲۴۵..... کتابهایمان را مبادله می‌کردیم
- ۲۴۶..... جایگاه سنگر علم و دانش
- ۲۴۷..... سؤال در برابر سؤال
- ۲۴۸..... تحصیل با نوار
- ۲۴۹..... او واقعاً استاد بود
- ۲۵۰..... ۱۳ ساعت مطالعه در روز!
- ۲۵۱..... نهج البلاغه، دوست جدا نشدنی
- ۲۵۴..... مدرسه ای به نام او
- ۲۵۵..... با سختی تحصیل می‌کرد
- ۲۵۷..... درس‌تان را ادامه دهید
- ۲۵۸..... جایی که حرف خدا و پیغمبر است
- ۲۶۰..... درسهای تکراری
- ۲۶۱..... اجازه‌ی پدر برای درس خواندن
- ۲۶۲..... استعدادش را باور کردند
- ۲۶۳..... اطلاعات را از مطالعه بدست می‌آورد

۲۶۴	پولش را کتاب می خرید
۲۶۵	شبها درس می خواند
۲۶۶	عاشق کتاب
۲۶۷	کتابهایش را پنهان کرده بود
۲۶۹	خرج تحصیل آنها را هم می داد!
۲۷۰	شبی یک قران کتاب کرایه می کرد!
۲۷۲	ادامه‌ی درس در یک جمع کوچک
۲۷۴	علت تأخیر
۲۷۵	دل شکسته
۲۷۷	تعلیم فرزندان شهدا
۲۷۸	بهترین روش جذب جوانان
۲۷۹	عشق به بچه‌ها
۲۸۰	لذت درس خواندن
۲۸۱	منابع

پیش گفتار

خاطرات دفاع مقدس غالباً در پاکترین لحظات زندگی صاحبان خاطره رخ داده، لذا شایسته است آن لحظه‌های غنیمت ثبت و منتشر شود. آن لحظه‌ها، همان حلقه‌هایی است که بشر سردرگم امروز را می‌تواند به "صراط‌الذین انعمت علیهم" که مصداق کامل آن ائمه‌ی معصومین علیهم السلام هستند، واصل نماید.

صاحبان خاطرات دفاع مقدس ثابت کردند که می‌شود پس از هزار و چهار صد سال سرکوب اسلام، به رهنمود خلیفه‌الله ساز خلیفه‌ی به حق خدا حضرت علی علیه‌السلام جامه‌ی عمل پوشاند که فرمود: **أَعِينُونِي بِوَرَعٍ وَاجْتِهَادٍ وَعِفَّةٍ وَسِدَادٍ**.
با پرهیزکاری و تلاش فراوان و پاکدامنی و راستی مرا یاری دهید. (نهج‌البلاغه/نامه ۴۵)

وقتی مربی مردان دفاع مقدس، بزرگمردی است که با پرهیز از پا گذاشتن بر روی کفش طلاب در هنگام ورود به حجره‌ی تدریس، از مویرگ ظلم دوری می‌کند، بالطبع محصول این مکتب روح الهی باید مردانی باشند که در لحظات اضطراری ورود به میدان مین، پیراهن از تن به در کنند که؛ اگرچه ما رفتنی هستیم، اما چرا لباس بیت‌المال تکه‌تکه شود!

آنان اثبات کردند؛ می‌شود سیره‌ی جهاد اکبر و اصغر را توأم با هم در صورت جوان قرن بیستم متجلی کرد. به شرط آن که با عمل و نه زبان تنها (کونوا دعاة الناس بغير السننکم) به اسلام دعوت شده باشند.

مجموعه کتب سیره‌ی شهدای دفاع مقدس، حاوی گلچینی از خاطرات راویان در خصوص آن سفر کردگان دیار هستی است که در طول سال‌های گذشته توسط ناشران مختلف به زیور طبع آراسته شده است.

انگیزه‌ی مؤسسه‌ی فرهنگی هنری قدر ولایت از انجام این پروژه اهداف زیر است:

۱- بسیاری از کتب دفاع مقدس در سالهای گذشته و تنها برای یک بار به چاپ رسیده و در همان سال‌ها نیز عرضه شده است. لذا مخاطبین امروز از دستیابی به آن کتب و خاطرات محرومند. در حالی که اهمیت آن به دلیل نزدیکی نقل خاطره به زمان رویداد، بیشتر از خاطراتی است که هم‌اکنون نقل می‌شود.

این پروژه با جستجوی کتب مذکور، بخش عظیمی از خاطرات ناب شهیدان گرانقدر را دوباره احیا نموده و ماندگار کرده است.

۲- خاطرات دفاع مقدس دستمایه‌ای متعالی و فوق‌العاده مستعد برای خلق آثار ادبی و هنری از جمله داستان، نمایشنامه، رمان، شعر، فیلمنامه و غیره است. گزینش خاطرات خوب و نیز دسته‌بندی موضوعی آن، ادبا و هنرمندان و نیز پژوهشگران این عرصه را از جستجوی زمان‌بر و نامنظم بی‌نیاز کرده است.

۳- شهدای گرانقدر دفاع مقدس با تمسک به آیه‌ی شریفه‌ی «لقد کان لکم فی رسول الله اسوهً حسنه» نزدیک‌ترین افراد به خلق و خوی محمدی صلی الله علیه و آله و سلم بودند. لذا اهل منابر و مربیان تربیتی برای اتصال آسان جامعه به سیره‌ی نبوی، می‌توانند از خاطرات شهدا به عنوان شاهد مثال بهره‌برداری نمایند.

مهمترین وجه امتیاز خاطرات مذکور، به روز بودن آن و نیز امکان قوی همذات‌پنداری مخاطب با شهدای معاصر است. این کتب، امکان انتخاب خاطرات ناب، موجز و موضوعی را برای صاحبان کرسی‌های موعظه آسان کرده است.

۴- زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهیدان - به فرموده‌ی رهبر معظم انقلاب اسلامی - کمتر از شهادت نیست، چرا که راه و رسم شهادت، راه عزت و نجات از اسارت نفس و استکبار است. و ما که از قافله عقب مانده‌ایم و مهجور از عند ربهم یرزقون، بدین وسیله ادای دین می‌کنیم. باشد که مقبول افتد.

۵- از شهیدان دفاع مقدس معمولاً بعد حماسی آنان بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. جنبه‌های لطیف که حکایت از روح بلند و منش و طبع کریمانه و رعایت نکات ظریف در زوایای مختلف زندگی فردی و اجتماعی آنان دارد، کمتر انعکاس پیدا کرده. نگاه این مجموعه بیشتر معطوف همین مسئله است.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت در راستای اهداف ذکر شده، از اواخر سال ۱۳۸۶ ابتدا پیرامون این طرح، مطالعات شناختی را آغاز کرد و از میان موضوعات مختلف اخلاق فردی و اجتماعی، به ۳۰ موضوع که از عمومیت بیشتری در بین رزمندگان اسلام برخوردار بود رسید.

سپس کار فیش برداری در خصوص موضوعات آغاز شد. فیش برداران ارجمند طی تلاشی شش ماهه قریب غالب کتاب‌های دفاع مقدس چاپ شده تا این را تاریخ بررسی کردند تا به خاطراتی دست یابند که؛ ۱- فقط درباره‌ی شهدای دفاع مقدس باشد. ۲- خاطره باشد و نه گونه‌های ادبی دیگر ۳- از جذابیت لازم برخوردار باشد ۴- با اهداف یاد شده متناسب باشد.

از میان کتابهای مورد بررسی، تمام خاطراتی که به دلیل تبدیل به گونه‌های دیگر ادبی دچار ضعف استناد شده بودند و نیز خاطراتی که جاذبه‌ی لازم را نداشتند و یا در خصوص شهدا نبودند، از دور خارج شد.

در مرحله‌ی بعدی فیش‌ها جهت تأیید مجدد بازخوانی شدند.

سپس هر فیش با توجه به موضوع آن در پوشه‌ی مخصوص خود طبقه‌بندی گردید.

مراحل بعدی کار؛ حروف چینی، ویرایش، تهیه فهرست موضوعی و اعلام بود که یکی پس از دیگری انجام شد. سپاسگزاری می‌کنیم از تمام حامیان این طرح که آن را بر خود فریضه دانسته و در مراحل مختلف آن مشتاقانه یاری‌رسان بودند. و کسانی که در دریای فضایل و زیبایی‌های شهیدان غوطه خوردند، در از صدف‌ها جستند و خود به لیست گمنامان دفاع فرهنگی از انقلاب اسلامی و راه شهیدان پیوستند. و شما خواننده‌ی گرامی، به خاطر حسن سلیقه و انتخابتان. در پایان امیدواریم این اقدام فرهنگی مرضی رضای حقتعالی و شهدای عزیز قرار گرفته و همه‌ی ما مشمول توفیقات الهی و شفاعت مردان بزرگ تاریخ انقلاب اسلامی که خاطرات زیبا و نام بلند آوازه‌شان در این کتب ثبت گردیده، باشیم. ان شاءالله.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت